

A Fővárosi Törvényszék a Gobert és Társai Ügyvédi Iroda (1061 Budapest, Andrássy út 10., ügyintéző: dr. S K ügyvéd) által képviselt Magnater FX Gyártó Kis és Nagykereskedelmi Kft. (3400 Mezőkövesd, Sándor u. 15.) felperesnek a dr. Bitai Zsófia jogtanácsos által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5., hivatkozási szám: VJ/1/2012.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. évi március hó 27. napján kelt 16.K.32.213/2013/10. számú ítélete ellen a felperes által 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2014. évi szeptember hó 17. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak – az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására – 240.000 (azaz kettőszáz-egyvenezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes a 2013. június 11. napján kelt Vj/001-191/2012. számú határozatában megállapította, hogy a felperes és az eljárás alá vont vállalkozások tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak, amikor egyes kereskedelmi kommunikációikban a Magnater termékcsaláddal (a továbbiakban: termékcsalád) kapcsolatban valótlan állításokat alkalmaztak annak gyógyító, illetve egészségre gyakorolt hatása vonatkozásában. Ezért megtiltotta a jogsértő magatartás további folytatását, és tájékoztató nyilatkozat közzétételét és igazolását írta elő, továbbá a felperest 3.000.000 forint bírság megfizetésére is kötelezte.

Az eljárásának részletes leírása mellett rögzítette, hogy a kifogásolt kereskedelmi gyakorlat fő üzenete a fogyasztó számára, hogy az eljárással érintett termékek használatával számos betegség hatékonyan kezelhető, megelőzhető, valamint egészségmegőrző hatása van a termékeknek, illetve használatukkal testsúlycsökkenés érhető el. Az egészségre vonatkozó hatások tekintetében vizsgálva a felperesi kommunikációk tartalmát és megjelenési formáit megállapította, hogy a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpvt.) 77.§ (1) bekezdés d) pontja alapján felperes és társai tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsítottak, amikor a termékcsaláddal kapcsolatban a megkívánt bizonyítás hiánya miatt jogilag valótlannak minősülő állításokat alkalmaztak annak gyógyító, illetve egészségre gyakorolt hatására vonatkozóan, amely gyakorlattal megsértették a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3.§ (1) bekezdését. Az Fttv. mellékletének 17. pontjában írt gyógyhatás állítási tilalomba is ütközött a kommunikáció, illetve az Fttv. 6.§ (1) bekezdés bj) pontjába is, mert az egészségre gyakorolt hatás állítások tekintetében a tilalmat megvalósították. A Tpvt. 78.§ (1) bekezdése alapján bírság kiszabását tartotta indokoltnak, melynek összegét a 78.§ (3) bekezdés, valamint a GVH Elnökének és a GVH Versenytanácsa Elnökének 1/2007. számú Közleményében (a továbbiakban: bírságközlemény vagy Közlemény) foglaltak alapján határozta meg, értékelve a súlyosító és enyhítő körülményeket, amelyekről határozatában részletesen számot adott.

A felperes keresetében az alperesi határozat megváltoztatását, a kiszabott bírság mérséklését és a felperes közzétételre történő kötelezésének mellőzését kérte, arra hivatkozással, hogy az alperes határozata jogszabálysértő. Álláspontja szerint az alperes a bírságot a többi eljárás alá vonthoz képest aránytalanul, eltúlzott mértékben szabta ki a terhére, mivel a releváns árbevétel 5%-át meghaladó bírság nem szokásos a bírságközlemény alapján. Kifejtette, hogy az alperes a bírság kiszabása során jelentős körülményeket nem, másokat nem kellő súllyal értékelt, illetve egyes körülményeket súlyosító és enyhítő körülményként egyaránt értékelt. Hivatkozott arra, hogy megbízási szerződéseit módosította az alperes vizsgálatának megindítását követően annak érdekében, hogy forgalmazóit jobban ellenőrizhesse, valamint azzal is érvelt, hogy minden erőfeszítése ellenére nem tudta megfelelően kontrollálni forgalmazóinak a kommunikációját. Álláspontja szerint a versenyfelügyeleti eljárás során példaértékű volt az együttműködő magatartása, amelyet az alperes nem megfelelően értékelt.

Az alperes ellenkérelmében a határozatában foglaltak fenntartása mellett a kereset elutasítását kérte. Érvei szerint önmagában az, hogy a felperes tudományos igazoltság hiányában gyógyító hatást kommunikált, megalapozza a bírság kiszabását, az utóbb kiadott állásfoglalások és bizonyítékok a bírság csökkentésére nem adnak alapot. A gyógyhatás és a védett kör érintettségére figyelemmel a bírságnak a legmagasabb összegben kiszabható bírsághoz közeli mértéke indokolt volt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Az Fttv., valamint a Tpvt. irányadó rendelkezései alapján megállapította, hogy az alperes a vizsgált időszakra vonatkozó felperesi magatartást figyelembe véve a bemutatott dokumentumokat helytállóan értékelt, és a tényállást a határozatában részletesen és pontosan rögzítette. Helytállóan állapította

meg azt is, hogy a Tpv. 77.§ (1) bekezdés d) pontja alapján a felperes által alkalmazott állítások tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósítottak meg, jogilag valótlannak minősülő állításokat alkalmazott a felperes - és a vizsgálat alá vontak – a gyógyító, illetve egészségre gyakorolt hatásra vonatkozóan, és ezzel megsértették az Fttv. 3.§ (1) bekezdését, az Fttv. mellékletének 17. pontjában írtakat, továbbá az Fttv. 6.§ (1) bekezdés bj) pontjában foglalt tényállást is megvalósították. A megállapított jogsértésre figyelemmel megalapozottnak és helytállónak tartotta az alperes azon döntését, hogy a Tpv. 77.§ (1) bekezdés f) pontja alapján megtiltotta ezen magatartás tovább folytatását, valamint a h) pont alapján elrendelte a jogsértő tájékoztatással kapcsolatos helyreigazító nyilatkozat közzétételét. A felperes hivatkozására, amely szerint a közzétételi kötelezettség a piaci pozícióját érintően súlyos teher számára, rámutatott arra, hogy minden szankció szükségképpen joghátrány, mely biztosítja a megelőzés büntető jellegét, így önmagában az, hogy ennek közzététele a felperesnek joghátrányt okoz, a szankció mellőzését nem indokolja. A bírságszabás körében megállapította, hogy az alperes a figyelembe vett szempontokról, az enyhítő és súlyosbító körülményekről, valamint ezt meghaladóan a felperesi hivatkozások értékeléséről a határozatában részletesen számot adott. Kiemelt súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy a felperes magatartása felróható, mert nem az adott helyzetben elvárható magatartási mércét tanúsította, az nem felelt meg a társadalom értékítéletének, mivel üzletpolitikáját nem megalapozott, széleskörű hatás-állításokra alapozta. Helytállónak tekintette azt a súlyosbító körülményt is, hogy az átlagos havi nettó keresetet meghaladó fogyasztói áru készülékek hatásaikat tekintve bizalmi jellegű termékek, és gyógyhatású állítások esetében a jogsértő magatartással célzott fogyasztói kör fokozottan kiszolgáltatott. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ez már önmagában is a legsúlyosabb szankció kiszabását indokolhatja. Utalt arra is, hogy a felperes esetében további súlyosbító körülményként kellett az alperesnek figyelembe vennie, hogy a forgalmazók kereskedelmi gyakorlatának alapját a felperesi kommunikáció (terméktájékoztató füzet) képezte, illetve a megbízási szerződésekben azok ellenőrzését határozta meg. Kisebb enyhítő körülményként értékelte az alperes, hogy a felperes a megbízási szerződéseit igyekezett módosítani annak érdekében, hogy forgalmazóit nagyobb fokban ellenőrizhesse, azonban ez a bírság kiszabása körében jelentős mérséklést nem eredményezett. Ezzel összefüggésben megjegyezte, hogy a módosított kommunikációban a felperes a kijelentő mondatokat feltételes mondatokká változtatta, ami nem olyan szignifikáns változás, amely a bírság jelentős mérséklését eredményezhette volna. Hangsúlyozta, hogy az alperesnek a bírság kiszabási gyakorlata során a jogszabályokat kell betartania, és a bírságközleményben írtakra kell figyelemmel lennie. Minden ügyben egyedileg kell meghatározni a bírság összegét, amelynek kiszabása és összezszerűsége nem függhet a más ügyben, más vállalkozásokkal szemben kiszabott bírság összegétől. Az ezzel összefüggő gyakorlat egységesítése a bírósági felülvizsgálatnak nem tárgya, a felperes ezen hivatkozása a bírság mérséklését nem eredményezhette. Nem tartotta bírság csökkentő tényezőnek azon felperesi hivatkozást sem, amely szerint kommunikációs tevékenysége kimerült a terméktájékoztató füzetben foglaltakra, amelyet a fogyasztók csak a vásárlást követően kaptak kézhez. Az alperes helytállóan állapította meg, hogy ez volt a forgalmazói kommunikáció alapja, amelyet a megbízási szerződések is igazoltak. A felperes határozta meg, illetve kontrollálta azt a kommunikációt, amelyet a forgalmazói végeztek, ezért a tájékoztató füzetek a jogsértés megítélése során nem tekinthetők jelentéktelenek. Az együttműködő magatartás kapcsán utalt arra, hogy minden eljárás alá vontnak az Alaptörvényben foglalt kötelezettsége a Ket. által is szabályozott

együttműködés a hatóságokkal, ezért ezen jogszerű együttműködő magatartás a bíróságot mérséklő tényezőként nem szerepelhet; annak hiánya további szankciókat eredményezhet.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet kereseti kérelme szerinti megváltoztatását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan és jogszabálysértő. Változatlanul azzal érvelt, hogy a túlzó forgalmazói állítások észlelését követően a megbízási szerződés módosításával kötelezte forgalmazóit, hogy a fogyasztói közlések előtt kérjék a jóváhagyását. A forgalmazók az egyeztetési kötelezettségeiket többszörösen és súlyosan megszegték, az alperes ennek ellenére a gyártót vonta vizsgálata középpontjába. Kifejtett érvei szerint az elsőfokú bíróság tévesen következtetett arra, hogy terméktájékoztató füzete volt a forgalmazói kommunikáció alapja, úgyszintén tévesen értékelt az együttműködő magatartását is, melyet a bírágkiszabás során figyelembe kellett volna vennie. Változatlanul aránytalannak és eltúlzottnak tartotta a bírág összegét, melynek kiszabása során az alperes jelentős körülményeket nem, másokat nem kellő súllyal értékelt. Mint a termékek gyártója a fogyasztókkal semmilyen kapcsolatban nem állt, részükre közvetlenül nem értékesített, ezért a forgalmazók felelősek azon túlzó kijelentésekért, amelyek a fogyasztókat esetlegesen megtéveszthették. Vítatta az alperes bírágkiszabási gyakorlatát, amely az alperesi szempontrendszer sem tükrözi. Eseti döntésekre hivatkozva kifejtette, hogy a Tpv. 78.§ (3) bekezdése alapján széles mérlegelési joga van a versenyhatóságnak, ez azonban nem parttalan, a döntési folyamat ellenőrizhetősége a valós bírágosi kontroll feltétele. Az alperes nem értékelt súlyának megfelelően együttműködő magatartását sem, valamint, hogy első alkalommal volt elmarasztalva.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (3) bekezdése szerint eljárva, a felperesi fellebbezés és az alperesi ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróságnak a Pp. 206.§-ban foglaltaknak megfelelő, a rendelkezésre álló peradatokból levont jogi következtetései helytállóak és okszerűek; döntésével és annak indokolásával a másodfokú bíróság egyetértett. A felperes a fellebbezésében lényegében az elsőfokú eljárásban már előadottakat ismételte meg, és az elsőfokú bíróság részéről teljes körűen értékelteken túl nem adott elő semmilyen olyan új tény, körülményt, továbbá olyan javára értékelhető okfejtést, ami az elsőfokú bíróság minden tekintetben jogszerű ítéletének a megváltoztatásával avagy hatályon kívül helyezésével a fellebbezése kedvező elbírálását eredményezte volna.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra utalással kiemeli a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelme alapján az alperesi határozat jogszerűségét érintően azt vizsgálta, hogy az alperes a jogkövetkezmények, köztük a bírág tekintetében az anyagi és eljárási jogszabályi előírásoknak megfelelően hozta-e meg a döntését. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes helyesen tárta fel az

ügyben irányadó tényállást, a vonatkozó jogszabályok helyes értelmezése és alkalmazása alapján törvényes jogi következtetéseket vont le, a jogkövetkezmények tekintetében határozata jogszerű rendelkezéseket tartalmaz.

A közigazgatási perben a bíróságnak arról kell döntenie, hogy a felülvizsgálni kért közigazgatási határozat sérti-e a felperes által megjelölt jogszabályi rendelkezéseket. A fél anyagi és eljárási jogszabálysértésre is hivatkozhat, továbbá arra is, hogy az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték. A bíróság azonban elsősorban azt vizsgálja, hogy a határozat érdemben megfelel-e a jogszabályoknak.

Az elsőfokú bíróság helytállóan járt el, amikor a kereseti kérelem érvrendszere mentén vizsgálta, hogy az alperes határozatának indokolásából megállapíthatóak-e a bíróság összege vonatkozásában a mérlegelés szempontjai. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes terhére kiszabott bírsággal összefüggésben az alperes a bírságszabás során értékelhető tényezőket teljes körűen feltárta, súlyuk és nyomatékuk szerint megfelelően értékelte, és ezekről döntésében számot adott.

A Fővárosi Törvényszék a hasonló tárgyú perek elbírálása során hozott bírósági döntésekre figyelemmel jelen perben is hangsúlyozza, hogy a (büntetés-jellegű) bírság szankciót a ténylegesen elkövetett jogsértés súlyához, jellegéhez, valamint az adott ügyben feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodóan, mérlegeléssel kell kiszabni, aminek főbb szempontjait – példalozó jelleggel – a Tpvt. 78.§ (3) bekezdése határozza meg. Eszerint a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

Az alperes a Tpvt. 78.§ (3) bekezdése alapján köteles mérlegelni, döntése során alapvetően a törvényeknek alárendelt, azonban saját joggyakorlata érdekében figyelembe veheti a bírságszámítás körében kiadott Közleményét is, amely zsinórmértékként az egyes szempontok szerinti súlyozásban nyújt segítséget számára. A bírságközleményben foglaltak azonban nem mentesítik az alperest azon törvényi kötelezettsége alól, hogy adott határozatát konkrétan az ügy sajátosságainak figyelembe vételével a törvényeknek megfelelően indokolja.

A másodfokú bíróság ezzel összefüggésben a felperesi fellebbezésben foglaltakra tekintettel azt is kiemeli, hogy az alperesi Közleményhez semmilyen formában nincs kötve, mivel a bírósági felülvizsgálat jogszerűségi vizsgálatot – vagyis a törvénynek (Tpvt. 78.§) való megfelelés vizsgálatát – jelenti. A jelen ügyben a bíróságnak a Tpvt. és a Pp. 339/B.§-a szerint kellett értékelnie a felperes terhére rótt jogsértés miatt alkalmazott jogkövetkezményeket, és ennek megfelelően vizsgálnia a mérlegelési jogkörben hozott határozati rész jogszerűségét, így azt, hogy a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta-e, az eljárási szabályokat betartotta-e, a mérlegelés – Tpvt. 78.§ (3) bekezdése szerinti – szempontjai megállapíthatóak-e, és a határozat indokolásából a bizonyítékok jogszabály szerinti mérlegelésének okszerűsége kitűnik-e. A másodfokú

bíróság egyezően az elsőfokú bírósággal megállapította, hogy a bírság kiszabása, a Tpv. előírásaiba ütköző magatartás további folytatását megtiltó intézkedés, úgyszintén a tájékoztató közzététele és annak igazolása a versenyhatóság részéről indokolt volt, különös tekintettel a felperes, mint gyártó felelősségére, mivel a termékeivel kapcsolatos kommunikáció a forgalmazóinak a gazdasági érdekén túlmutatva egyértelműen és közvetlenül a felperes gazdasági érdekét is szolgálta.

A Fővárosi Ítéltábla a 2.Kf.27.057/2008/15. számú eseti döntésében is kiemelte, hogy a bírságkiszabást befolyásoló körülményeket nem általánosságban, nem elvontan, nem mechanikusan hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva kell egymással egybevetve, és összefüggésükben is értékelni és megindokolni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglevő hatásuk a döntő a bírság összegének a meghatározásánál. A Fővárosi Törvényszék álláspontja szerint az alperes a fentiek alapján helyesen vette figyelembe a konkrét ügyben megállapított súlyosító és enyhítő körülményeket, azokat súlyuk szerint okszerűen mérlegelte és ennek indokairól a határozatában a szükséges körben számot is adott. Az alperes a 169. pontban rögzítette, hogy a bírság kiszabásánál mi volt a kiindulási alap, a 170-172. pontjaiban pedig, hogy milyen körülményeket vett kiemelten súlyosító, további súlyosító, valamint kisebb mértékű enyhítő körülményként figyelembe. A felperes mint a termékek gyártója a vizsgálattal érintett piacon meghatározó gazdasági erejű, ezért a termékeivel összefüggő tájékoztatásaival jelentős befolyással bír a forgalmazóra, valamint a fogyasztói döntésekre. Esetében kiemelt súlyosbító körülményként kellett értékelni, hogy a fogyasztói kommunikációval összefüggő magatartása nem érte el az adott helyzetben elvárható magatartási mércét, és a kialakított üzletpolitikája nem felelt meg a társadalom értékítéletének. Az eset összes körülményére, így különösen a felperes helyzetére, az éves nettó árbevételére, a jogsértő magatartás kiterjedtségére tekintettel a másodfokú bíróság is úgy ítélte meg, hogy a felperessel szemben kiszabott – a törvényi határt el nem érő – bírság mértéke eltúlzottnak, aránytalannak nem tekinthető, az a törvény speciális és generális céljaival összhangban álló, azok eléréséhez szükséges és elégséges, ezért a másodfokú eljárásban sem látott lehetőséget annak mérséklésére.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségét, és viselni a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39.§ (3) bekezdés b) pontja és 46.§ (1) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési illetéket.

Budapest, 2014. évi szeptember hó 17. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke,
dr. Bacsá Andrea sk. bíró

dr. Ráczi Krisztina sk. előadó bíró,